

ŠIME PERIĆ

12. 11. - 12. 12. 1992.

Izdavač
Published by
GALERIJA FORUM
KULTURNO INFORMATIVNI CENTAR
ZAGREB
Teslina 16, tel. 421-144

Za izdavača
For the publisher
Direktor
Manager
BOJAN MUNJIN

Urednik kataloga
Catalogue editor
VIŠNJA KNEZOČI

Predgovor
Preface
MLADENKA ŠOLMAN

Prijevod na engleski
English translation
NADA ŠOLJAN

Fotografije
Photographs
FEDOR LIČINA

Likovna postava
Arrangement of exhibits
VIŠNJA KNEZOČI
MLADENKA ŠOLMAN

Tisak plakata
Printing of posters
ŽELIMIR BAKOVIĆ

Grafička priprema
Layout design
NAKLADA MD d.o.o.

Tisak kataloga
Printed by
KRATIS d.o.o.

Naklada
Edition
500 komada

Kada smo krajem 1988. i početkom 1989. godine na izložbi Šime Perića u Modernoj galeriji u Zagrebu vidjeli njegovo djelo u sveobuhvatnoj reprezentativnosti cjeline stekao se dojam iznimne koherencije i spontanog, organskog rasta jedne vizije izvorna egzistencijalnog iskustava. Gramatika i leksika Perićeva plastičkog jezika što je svoju zrelost osvojio i potvrdio na prijelazu pedesetih u šezdesete godine unutar poetike informela, pokazali su se u tom času, kao i tijekom cijelog njegova razvojnog puta, kao funkcionalni instrument one osjećajnosti i svjetonazora koji sliku shvaća kao mjesto najneposrednije potvrde i izraza bića, i u kojoj, da parafraziram Rosenberga, akcija na platnu postaje njezina vlastita reprezentacija. Gesta i njezina energija manifestirali su se tragovima, mrljama i gvaljama boje i materije kao adekvatima intimnih i prirodnih snaga što omogućavaju da istovremeno osjetimo objektivne perspektive i subjektivne rezonancije. Materijom koja priča vlastitu povijest Perić gradi svoj Imago mundi.

Krajem šezdesetih godina kada je ohlađeni, apokaliptički pejzaž s Perićevih slika dobio svoj lirski kontrapunkt u djelima oslobođenim gravitacijske stege što površine pretvara u fluidne i eterične ritmove gipkih, dinamičkih konfiguracija, koje bismo mogli nazvati "animatorima tišine" i glasnica duhovnog reda - bilo je jasno da je rođen iz iste energije koja mračnu, dubisku, razdiruću projekciju bića kompenzira blagošću i svjetlom, rekli bismo instinktom života. Isti stvaralački princip što poput vatre (da se podsjetima Bachelarda) razara ili stvara, muči ili miluje - postao je sada izvorom sublimativne energije Perićeva slikarstva dajući mu poetski patos i barokni uzgon. Emfatičko korištenje pikturalnih sredstava kroz energiju i akciju ustupilo je mjesto uvijek izvornu, ali meditativnijem postupku, svojevrsnom pikturalnom lirizmu i hedonističkom perfekcionizmu. Suptilno uvedeno svjetlo, njegova čulna, osjetilna strana postat će generator prostornog onirizma, "vidljiva duša" same supstance i stimulator immanentna aktivizma djela.

U zenitu kolorističko-tvarne sublimacije i metjerske perfekcije, kada je slika postala čisto polje duhovnog, Perić spontano prelazi na prostornu afirmaciju svojih plastičkih ideja i opredjeljenja. Odluku prati jasna vizija materijala i sintakse sposobnih da i u novom mediju izraze elan i dinamiku pokreta upisanih u matrici života. Zato Perić odabire drvo, tj. drvene ploče različitih profila koje svojim napetim površinama poništavaju masu, dajući materijalu lakoću i ležernost. Takvu, reći ćemo "dematerijaliziranu" drvenu plohu Perić uzima kao osnovni materijal u izradi jednostavnih i složenih elemenata, ondulatornih, slobodnih profilacija, dok dodatnom doradom, ponajprije njihovim savijanjem, otvara mogućnost inventivnog korištenja magije svjetla i sjene, - gradeći organizme eminentno apstraktnog jezika i sugestivnog jedinstva sa slikarskim opusom.

Logiku strukturalnog sloga i njezinu funkcionalnu djelotvornost najneposrednije možemo osjetiti promatranjem grupe skulptura-ritmova, od inicijalnog *Ritma* (1984) godine koji već u svom reljefnom statusu, induciranim ritmom komponibilnih elemenata, predstavlja djelo okrenuto prostornoj ekspanziji, do *Izmjeničnog ritma* (1989) koji se potvrđuje u potpunoj samostalnosti vlastite prostorne opstojnosti. *Buđenje II* (1992) pikturalno-plastičkom živošću i dinaminizmom kontrapunktnih elemenata, na kružnoj osnovi podloge, otkriva sublimativne mogućnosti Perićeve plastike, prizivajući nam Calderove riječi kojima je okarakterizirao svoje djelo kao apstrakcije koje ne nalikuju ničem živom osim načinom svoga reagiranja. Za Perićeve skulpture, međutim, mogli bismo reći da su apstrakcije što manifestiraju život dinamičkom infleksijom svojih krivulja i struktura. Naime, *Buđenje II* (1992) poetski je obrazac ukupnosti životnih potencijala u uzbudljivom mnogoličju konstitutivnih elemenata, immanentnoj dinamici njihova pokreta što pretvaraju tu skulpturu u jedinstvenu poemu vitalističke energije. Međutim, u misterioznoj ekspresiji *Maske* (1992) Perić aktualizira i drugu dimenziju stvarnosti - onu dualiteta egzistencije, uznemiravajućih dubina ljudskog bića. U skulpturi *Noć* (1992) istom graditeljskom sintaksom sugestivno izražava mobilno, fantomsko lice noći tjeskobnim vizurama njezina očitovanja. Zaključit ćemo da se autentičnost djela Šime Perića otkriva u sjedinjavajućoj ukupnosti izraza što postaje rezonantno polje egzistencijalnog iskustva i njegovih sublimativnih preobražaja.

Mladenka Šolman.

When Šime Perić's work was presented as a comprehensive whole in 1989 at the Modern Gallery in Zagreb, the overwhelming impression was of an exceptional coherence and of spontaneous, organic growth of an authentic vision based on existential experience. Grammar and vocabulary of Perić's artistic language, achieving its maturity within the framework of Informel's poetics in the early sixties proved to be a functional instrument of that sensibility and attitude which perceives the picture as the place of direct affirmation and expression of being, and in which, to paraphrase Rosenberg, action on canvas becomes its own representation. Gesture and its energy manifested itself in traces, blots and blobs of colour and matter, reflecting intimate and natural forces which enable us to experience objective perspectives and subjective resonances at the same time.

In the late sixties, when the chilled, apocalyptic landscape of Perić's pictures acquired its lyrical counterpoint in the works devoid of gravitational restraint, turning surfaces into fluid rhythms of pliant, dynamic configurations, it was obvious they were born from the same energy which compensates for the dark, profound, devastating projection of being with sweetness and light, with an instinct of life. The same creative principle that destroys or creates, tortures or caresses like fire (to evoke Bachelard) has become a source of sublimating energy of Perić's paintings, endowing them with poetic pathos and baroque uplift. Emphatic use of pictorial means through energy and action gave way to a still original, but more reflective approach, a kind of pictorial lyricism and hedonistic perfectionism. Subtly introduced light, its sensuous side, became a generator of spatial oneirism, a "visible soul" of the substance itself and a stimulator of the immanent activism of the work.

At the apex of the sublimation of colour and matter and of technical perfection, when the picture turns into a pure field of the spiritual, Perić moves spontaneously onto spatial affirmation of his artistic ideas and commitments. This decision is accompanied by a clear vision of material and syntax, able to express the elan and dynamics of movement impressed onto the matrix of life in a new medium. That is why Perić chooses wood, wooden panels of various profiles, which annihilate mass with their taut surfaces, endowing the material with lightness and weightlessness. This "dematerialized" surface is used by the author as the basic material in the creation of simple and complex elements, undulatory, of free profiles; in further processing, beginning by bending and twisting them, he opens the way to inventive use of the light-and-shadow magic, constructing organisms of eminently abstract idiom and suggestive unity with his paintings.

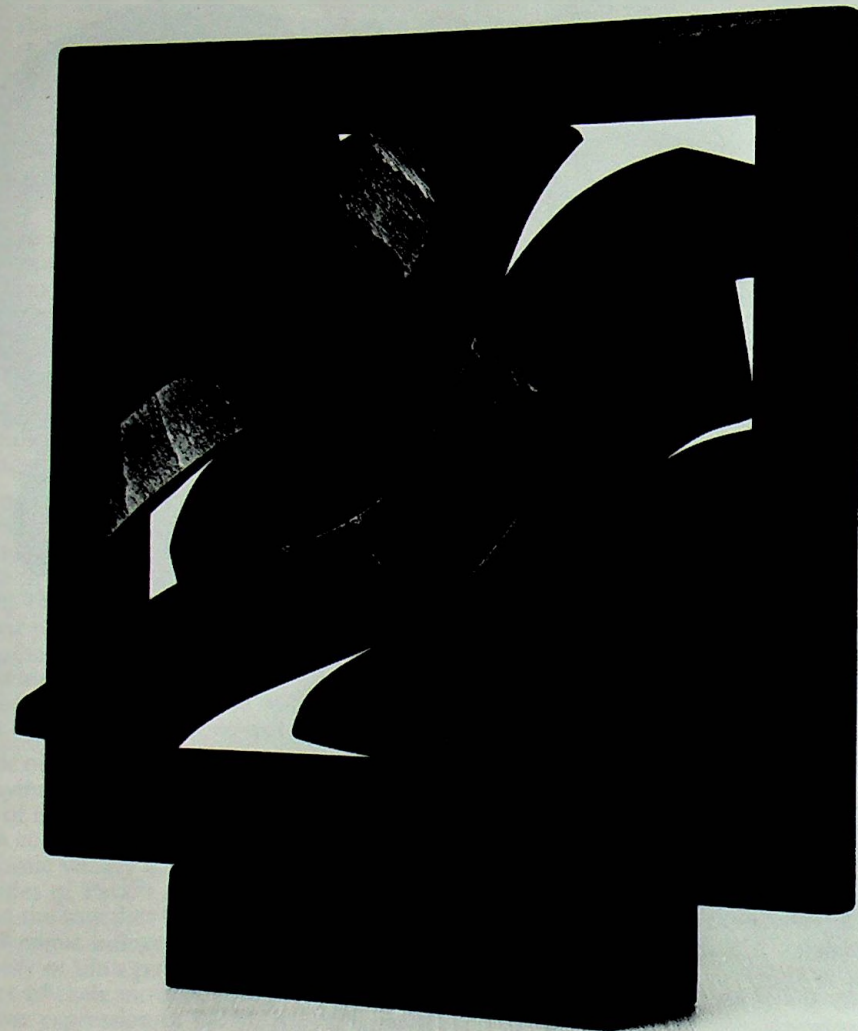
The logic of the structural language and its functional effectiveness is apparent in the group of sculptures-rhythms, from the initial *Rhythm* (1984), the work which in its relief form, induced by the rhythm of its components, tends towards spatial expansion, to the *Alternating Rhythm* (1989) established in complete independence of its own spatial existence. *Awakening II* (1992) reveals by its pictorial-plastic vitality and dynamics of contrapuntal elements on a circular foundation, sublimating possibilities of Perić's sculpture. Calder said that his work were abstractions unlike anything alive except in the way they reacted. Perić's sculptures however impress us as abstractions which manifest life by dynamic inflexion of their curves and structures. *Awakening II* (1992) is a poetic formula of the totality of life's potentials in an exciting multiformity of constitutive elements, in an immanent dynamics of their movements which turn this sculpture into a unique poem to life energy. In the mysterious expression of the *Mask* (1992), however, Perić focuses on another dimension of reality - one of the duality of existence, of the alarming depths of human being. In the sculpture *Night* (1992), however, the artist expresses by means of the same structural syntax the mobile, phantom face of the night with its ominous features.

Let us conclude by saying that the authenticity of Šime Perić's work is revealed in its unifying force of expression which functions as a resonant cavity of the existential experience and its sublimating metamorphoses.

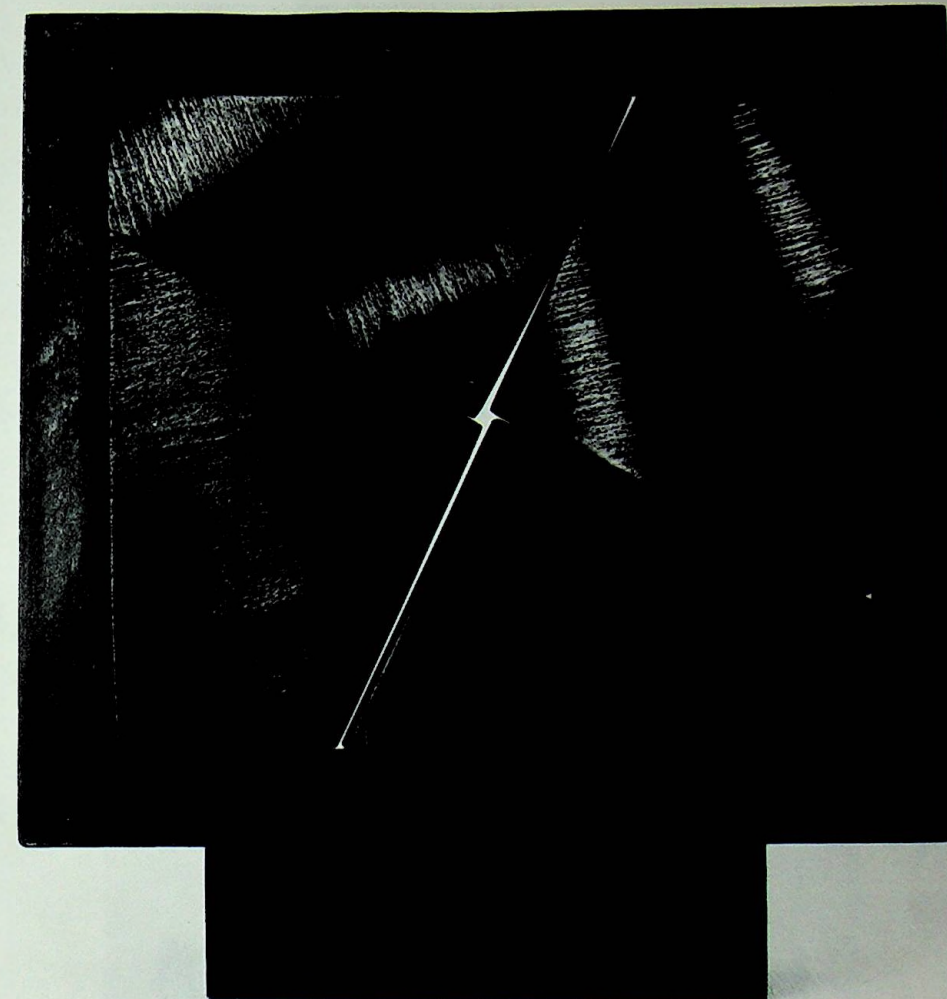
Mladenka Šolman

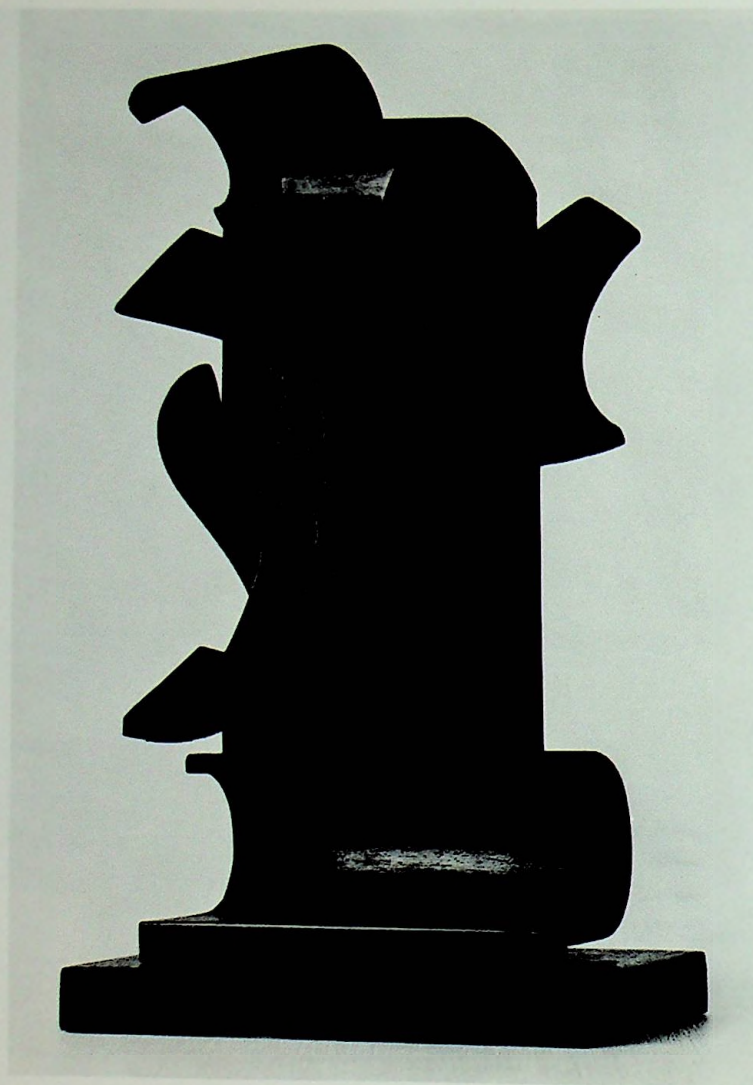
Iz ciklusa "Prostorne konfiguracije", I, 1992
kombinirana tehnika
50x70 cm

Dijagonalni ritam, 1991
drvo
24,5x22x10,6 cm

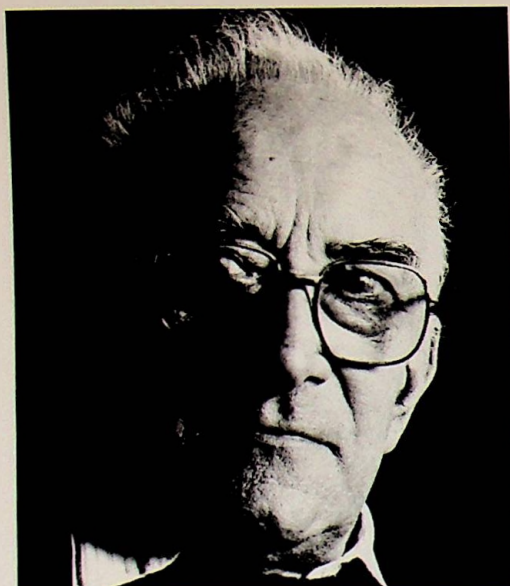
Kontrapunktni ritam, 1992
drvo
25,8x24x7,8 cm

Maska, 1992
drvo
36,8x20,3x14 cm

Noć, 1992
drvo
143x68x37 cm

Biografija

Šime Perić rođen je 10. 3. 1920. u Antofagasti, Chile. Diplomirao je 1952. na Akademiji za primenjene umetnosti u Beogradu, a fresko-slikarstvo specijalizirao na Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts u Parizu. Suradnik je Majstorske radionice Krste Hegedušića (1952-1957) i profesor na Akademiji za likovne umjetnosti u Zagrebu (1969-1984). Živi i radi u Zagrebu.

Adresa: 41000 Zagreb, Martićeva 35
tel. 041/412-269

Nagrade

- 1969. Zagreb, Nagrada za slikarstvo na 5. zagrebačkom salonu
- 1972. Zagreb, Nagrada grada Zagreba za slikarstvo
- 1979. Sombor, Otkupna nagrada Likovne jeseni
- 1990. Zagreb, Republička nagrada "Vladimir Nazor" za životno djelo

Samostalne izložbe

- 1958. Zagreb, Salon ULUH
- 1960. Zagreb, Salon ULUH
- 1971. Zagreb, Galerija Forum Split, Galerija umjetnina
- 1975. Skopje, Centar za kultura i informaciju, Izložbeni salon na centarot
- 1976. Zagreb, Galerija Forum

- 1977. Zadar, Moderna galerija Narodnog muzeja Zadar (Deveti plavi salon)
- 1978. Hvar, Galerija na bankete
- 1979. Zagreb, Galerija Schira Split, Galerija Buvina (Mala likovna galerija Čakavskog sabora)
- 1980. Čakovec, Izložbeni salon Muzeja Međimurja (Stari grad)
- 1985. Varaždin, Galerija slika
- 1988-89. Zagreb, Moderna galerija (monografska izložba)
- 1989. Selca, Galerija Toč
- 1992. Zagreb, Galerija Forum

Skulptura

1. Ritam, 1984, drvo, 32,5x72x12,5 cm
2. Mala skulptura VI, 1987, drvo, 21x25x20 cm
3. Izmjenični ritam, 1989, drvo, 96x106x38 cm
4. Vertikalni ritam I, 1990, drvo 23x19x5,6 cm
5. Vertikalni ritam II, 1990, drvo, 57x51x21 cm
6. Dijagonalni ritam, 1991, drvo, 24,5x22x10,6 cm
7. Kontrapunktni ritam, 1992, drvo, 25,8x24x7,8 cm
8. Buđenje II, 1992, obojeno drvo, 205x68x205 cm
9. Maska, 1992, drvo, 36,8x20,3x14 cm
10. Noć, 1992, drvo, 143x68x37 cm

Slike na papiru

- 1-6. Iz ciklusa "Zanos kretanja", 1989, kombinirana tehnika
- 7-16. Iz ciklusa "Hladni prostori", 1990-1991, kombinirana tehnika
- 17-24. Iz ciklusa "Prostorne konfiguracije", 1992, kombinirana tehnika
- 25-28. Iz ciklusa "Suprotstavljanja", 1992, kombinirana tehnika
- 28-29. Iz ciklusa "Napetost blizine", 1992, kombinirana tehnika
- 1-23. Skice, 1991, pero tinta/papir

ČLANOVI GALERIJE FORUM MEMBERS OF THE FORUM GALLERY

KOSTA ANGELI RADOVANI
BELIZAR BAHORIĆ
JOSIP DIMINIĆ
IVO FRIŠČIĆ
RAUL GOLDONI (1919-1983)
STANKO JANČIĆ
NIVES KAVURIĆ-KURTOVIĆ
ZLATKO KESER
EUGEN KOKOT
ANTE KUDUZ
FERDINAND KULMER
IVAN LOVRENČIĆ
EDO MURTIĆ
DALIBOR PARAĆ
ŠIME PERIĆ
OTON POSTRUŽNIK (1900-1978)
NIKOLA REISER
MARIJA UJEVIĆ GALETOVIĆ
GORANKA VRUS-MURTIĆ

U GALERIJI FORUM IZLAGALI SU EXHIBITIONS IN THE FORUM GALLERY

FERDINAD KULMER
GIUSEPPE ZIGAINA
LAZAR VOZAREVIĆ
JOAN MIRO
NIKOLA REISER
EDO MURTIĆ
IVAN LOVRENČIĆ
ZLATKO PRICA
IVO ŠEBALJ
VASKO LIPOVAC
ANTE KUDUZ
ŠIME PERIĆ
ACHILLE PERILLI
OTON POSTRUŽNIK
EMILIO VEDOVA
FRANO ŠIMUNOVIĆ
KSENIIJA KANTOCI
STEVO BINIČKI
NIVES KAVURIĆ-KURTOVIĆ
RICHARD MORTENSEN
IVO FRIŠČIĆ
VIRGILIJE NEVJESTIĆ
MILIVOJE NIKOLAJEVIĆ
LOJZE SPACAL
TONI BENETTON
BOŠKO PETROVIĆ
LJUBOMIR PERČINLIĆ
GORANKA VRUS-MURTIĆ
JOSIP DIMINIĆ
ANTE JAKIĆ
NIKOLA KOYDL
RAUL GOLDONI
PREDRAG NEŠKOVIĆ
DALIBOR PARAĆ
PETAR HADŽI BOŠKOV
BOGDAN BOGDANOVIĆ
ALBERT KINERT
MILE SKRAČIĆ
SPASE KUNOVSKI
BORO MITRIČESKI
FADIL VEJZOVIC
PIERO TARTICHIO
VLADIMIR STRAŽA
BELIZAR BAHORIĆ
BRANKO RUŽIĆ
GRAFIČARI IZ HAMBURGA
SUVRREMNI UMJETNICI IZ
SR MAKEDONIJE
MERSAD BERBER
MIODRAG B. PROTIĆ
STANKO JANČIĆ
ANTE KAŠTELANČIĆ
ROBERT RAUSCHENBERG
KOSTA ANGELI RADOVANI
OTO LOGO
MILAN KONJOVIĆ
PETAR MAZEV
GUALTIERO MOCENNI
LJUBOMIR KARINA
RATKO JANJIC-JOBO
STOJAN ČELIĆ
ISMAR MUJEZINOVIĆ
EUGEN KOKOT
ŽIVA KRAUS
MARIJA UJEVIĆ GALETOVIĆ
MAJA DOLENCIĆ-MALESEVIĆ
DRAGO TRŠAR
ANDREI JEMEC
ELIZABETH FRANZHEIM
SUVRREMNA UMJETNOST
KOSOVA

JEAN MESSAGIER
TADEUS LAPINSKI
IVO KALINA
MATKO TREBOTIĆ
GRUPA MLADIH AUTORA IZ
ZAGREBA
ANTE MARINOVIĆ
MUSLIM MULIQI
AGIM CAVDARBASHA
OLGA JANJIĆ
ZLATKO KESER
ĐURO PULITIKA
SLAVKO KOPAČ
SHYQRI NIMANI
LUKSA PEKO
BORIS DOGAN
DORA KOVAČEVIĆ
SOFIJA NALETILIC-PENAVUŠA
GLIGOR ČEMERSKI
JOSIP BIFFEL
KUZMA KOVAČIĆ
STANKO POSAVEC
ENGIJEL BERISHA-BEFRE
DUŠKO ŠIBL
LJUBOMIR STAHOV
ĐURO SEDER
ŠIME VULAS
JASNA MARETIĆ
ŠPANJOLSKO KIPARSTVO
MULTIPLA
TRINAEST SOVIJETSKIH
GRAFIČARA
MIRO VUCO
RODOLJUB ANASTASOV
CARLO CIUSI
KAŽIMIR HRASTE
KLAVDIJ TUTTA
GIORGIO BORDINI
ZLATKO KAUZLARIĆ-ATAČ
VATROSLAV KULIŠ
STEVAN LUKETIĆ
IVAN LESIAK
JAPANSKA GRAFIKA
ZLATKO ŠIMUNOVIĆ
METKA KRAŠOVEC
NELLA BARIŠIĆ
NANE ZAVAGNO
ANTUN BORIS ŠVALJEK
MLADEN KARAN
MARCELA MUNGER
LJUBO BABIĆ
PERUŠKO BOGDANIĆ
VLADIMIR GAŠPARIĆ-GAPA
JOSIP TROŠTMAN
BORIS BUČAN
MOJCA SMERDU
EDIN NUMANKADIĆ
IVAN KOŽARIĆ
MATKO MIJIĆ
ŽELJKO KIPKE
NADA ŠKRLIN
IVO PRANČIĆ
IGOR RONČEVIĆ